

**DONES
I ESPORT**

**DONES AMB
IMPACTE**

Quadern març 2024

Ajuntament de
Barcelona

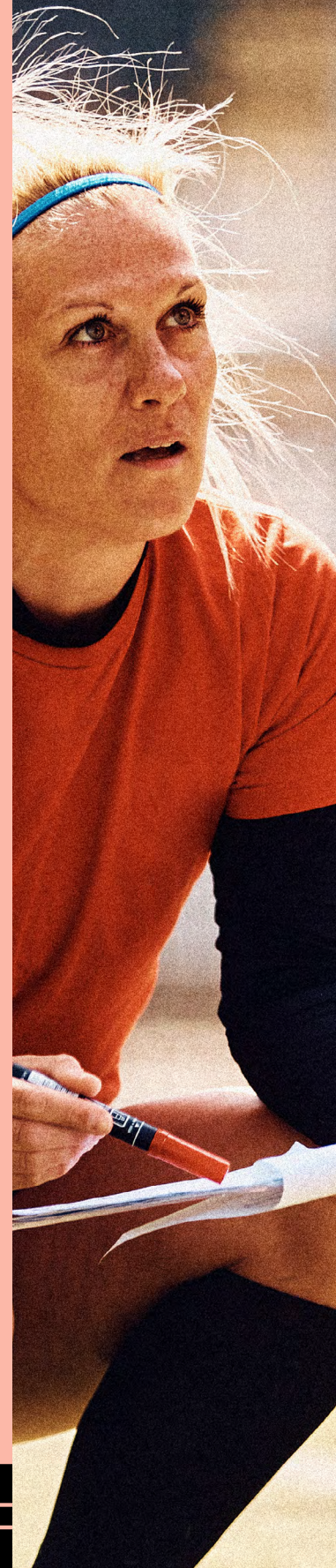
David Escudé

Regidor d'Esports
de l'Ajuntament
de Barcelona

Barcelona és una ciutat de mar, una ciutat de vela. Des de l'Institut Barcelona Esports, i amb l'horitzó de la Copa Amèrica 2024, impulsem projectes que acosten la vela i els seus valors al conjunt de la ciutadania. En són exemples el programa **Viu la Vela**, el **Pavelló Blau** i la remodelació del **Centre Municipal de Vela**.

La celebració de la Copa Amèrica a Barcelona és aquest any una fita transcendental doble. Per una banda, com a gran esdeveniment esportiu i festa de ciutat i, per l'altra, com a plataforma de visibilització de les dones regatistes, ja que l'edició de 2024 comptarà per primera vegada en els seus 172 anys d'història amb una competició de dones, la Puig Women's America's Cup.

La inclusió de la vela femenina en la Copa Amèrica no només reconeix el talent, la determinació i l'esforç de les navegants, sinó que fomenta la igualtat de gènere en un esport tradicionalment dominat pels homes, tot visibilitzant nous referents de dones regatistes i inspirant a futures generacions de dones amb impacte.

DONES AMB

IMPACTE

Dones referents en... **VELA!**

Quatre dones referents de la vela ens parlen de les seves experiències com a regatistes, de quins han estat els millors moments o els més difícils, de com impulsar aquest esport entre les joves i de què significa la Copa Amèrica per a la vela femenina.

Mireia Cornudella

La vela ha forjat la meva personalitat. En el camp de les regates, l'estratègia, la picardia, el coneixement variable de l'entorn, el trimatge de les veles i la presa de decisions són factors clau que ens posen a tots i totes les regatistes en les mateixes condicions en la línia de sortida, siguis home o dona. Per a mi, ser regatista és la millor escola de vida.

Puc destacar molts moments satisfactoris, però si n'hagués d'escollir algun, destacaria quan després de molt de treball, plors i temps dedicat com a regatista arriba la recompensa guanyant un Campionat d'Espanya, podis a mundials i et reconeixen la dedicació. Aquesta sensació, que es fa difícil d'explicar, t'omple de felicitat. D'altra banda, la vela m'ha donat l'alegria de viure moments excepcionals a la natura. Quan, després de passar un temporal de nit a l'estret de Gibraltar (de por!), arriba la calma amb la sortida del sol i els dofins jugant a la proa, el vent suau a la pell i el so de les ones, t'adones que la vida és això: viure-la cada instant. Finalment, quan tens la possibilitat d'obrir el mar des de l'educació amb la Fundació Barcelona Capital Nàutica i un alumne et diu "ha estat la millor experiència de la meua vida", això dona sentit a la meua feina i em fa sentir molt afortunada.

Sobre l'impuls que donarà la Copa Amèrica a la vela femenina, he de dir que cada vegada que hi ha un esdeveniment esportiu internacional al nostre país, s'avança. Va passar als JJOO i també amb la Barcelona World Race.

De segur que les regatistes participants en la competició femenina de la Copa Amèrica ajudaran a visibilitzar la vela femenina i obriran noves oportunitats. Tenim dones molt capaces de pilotar el que sigui, i hem d'anar trencant aquest sostre que no ens hi dona accés.

Per tal que les joves puguin introduir-se en el món del mar i de l'esport de vela, cal facilitar-hi l'accés. És molt important tenir referents i que aquests es coneguin. Des de l'educació és el primer graó, però també s'han de facilitar programes de continuïtat. Hem de ser capaces d'explicar millor que no és un esport per a unes poques, sinó accessible a totes.

Ana Pujol

A escala personal, no crec que hi hagi diferències entre homes i dones regatistes pel que fa a la competició, però es tracta d'una qüestió més profunda. El problema rau en l'educació i en la socialització diferenciada d'homes i dones, així com en el mateix concepte d'esport, que ha pres com a model referencial l'home, tant físicament com pel que fa als rols i valors.

Esportivament parlant, els meus moments més rellevants han estat l'assoliment de tres Campionats de Catalunya absoluts i la resta de títols aconseguits, com les cinc Copes d'Espanya, també absolutes. Són resultats que responen a la recompensa de moltes hores d'entrenament, atenció i navegació.

Per primera vegada a la història, el Front Marítim de Barcelona serà l'escenari d'una competició femenina de la Copa Amèrica. Una fita que situa la figura de la dona al voltant del trofeu més antic del món. Els grans esdeveniments com la Copa Amèrica fan que hi hagi un esclat de programes i oportunitats al voltant de l'esdeveniment central. Hem de ser hàbils i aprofitar aquesta embranzida que ens proporciona la Copa Amèrica per tenir força visibilitat abans, durant i després de la competició. No només porta implícit que unes esportistes participin en la competició més antiga del planeta, sinó que fa visible tot el món femení al voltant de la competició: enginyeres, analistes de dades o skippers que es posaran al timó d'un AC40 –l'embarcació designada com a oficial per a la Women's America's Cup– estaran presents i tindran l'oportunitat de demostrar les seves capacitats i lideratges.

Maggie Alonso

Quan estàs al mar, ser “dona regatista” no és gaire diferent de ser “home regatista”. Fora del mar, la situació canvia. Vaig guanyar per primer cop el Campionat d'Espanya a finals dels anys vuitanta. Recordo amb molta tristesa aquest moment perquè, malgrat la victòria, la Real Federación Española de Vela no havia previst cap representació femenina per participar en el Campionat Mundial de Vela Olímpica. S'havia configurat un equip nacional format per quatre homes i cap dona. Gràcies a la pressió de persones properes del meu entorn (família, amics de la vela i la Federació Catalana de Vela), finalment em van permetre participar en el meu primer Campionat del Món, que es va celebrar a Bretanya. A diferència dels homes, no vaig rebre cap ajut financer, només l'assistència de l'entrenador, i tot el cost el va haver d'assumir la meua família. Avui dia, les dones tenim més suport. Aquesta és una evolució que no es percep en el dia a dia, però si mires enrere, t'adones que les coses sí que van canviant.

Quant al futur de la vela femenina a Barcelona després de la Copa Amèrica, la vela és un esport olímpic des dels primers Jocs Olímpics de l'era moderna el 1896, però la vela femenina no es va introduir com a modalitat olímpica fins als de Seül 1988. Actualment, no només homes i dones tenim modalitats de vela pròpies i que s'adapten a les condicions específiques, sinó que cada cop més tenim modalitats mixtes en què és obligatori que la tripulació estigui formada per una dona i un home. Ara, també, per primer cop, la Copa Amèrica 2024 que se celebrarà a Barcelona comptarà amb una competició específica per a dones. Tinc el convenciment que la vela femenina sortirà molt enfortida d'aquesta gran novetat.

Aina Gelpí

El fet de ser navegant dona és una experiència molt enriquidora que fa palesa la nostra capacitat de demostrar un potencial del mateix nivell que el dels homes.

El moment més difícil al qual he fet front en la meva experiència de navegant i de vida ha estat quan em van diagnosticar una malaltia degenerativa neurològica. Va ser un xoc i no sabia si podria continuar navegant de la mateixa manera i al mateix nivell. Vaig buscar la manera de combatre els impediments i he descobert una embarcació de vela inclusiva

que m'ha permès obtenir bons resultats: segona dona del món al Campionat de Hansa 303 el 2021 i primera dona d'Espanya i d'Europa el 2023.

Aquest any, la Copa Amèrica segurament il·lustrarà la competència de la dona en l'esport de vela i inspirarà moltes d'elles a practicar un esport on històricament la majoria de participants han estat homes.

Soc regatista des de fa vint anys i al mateix temps tècnica de vela. Imparteixo lliçons per mostrar la satisfacció que dona navegar, que és la millor

manera de fer front al vent i al mar. Aconsegueixo transmetre aquesta sensació a les meves alumnes i aquí és quan m'adono que han donat continuïtat al projecte d'esport blau escolar on nens i nenes poden practicar la vela amb molt bons resultats.

Destaquem

Convocatòria del 17è Premi Dona i Esport (obertura del període de presentació)

El 3 d'abril de 2024 s'obrirà el període de presentació de candidatures per a la **17a edició del Premi Dona i Esport**, amb les seves cinc modalitats:

- **Premi Mireia Tapiador a la Promoció de l'Esport**
- **Premi a la Dona Esportista**
- **Premi al Mitjà de Comunicació**
- **Premi al Club Esportiu**
- **Premi a la Dona Dirigent Esportiva**

Aquests guardons volen visibilitzar i posar en valor la trajectòria de dones esportistes i de promotores de l'esport amb motiu de la seva activitat personal i professional a la ciutat de Barcelona. Al llarg d'aquestes disset edicions, el Premi Dona i Esport també ha esdevingut un fòrum de reflexió sobre el paper de la dona en el món de l'esport, tot contribuint a una presència paritària en tots els àmbits del sector esportiu.

Quatre edicions de formacions becaades de tècnics i tècniques del Viu la Vela

Des del 2022, l'Ajuntament de Barcelona organitza formacions gratuïtes de tècnics i tècniques de vela per a joves a partir de 16 anys, dins del marc del programa **Viu la Vela**, un projecte que acostua els esports de vela i els valors d'aquesta pràctica esportiva a tots els nens i nenes de 6è de primària de Barcelona. La formació de tècnics i tècniques, que ja arriba a la seva quarta edició, té una durada de sis mesos. En finalitzar aquesta formació, les persones participants podran incorporar-se laboralment al projecte Viu la Vela. La formació inclou el cicle inicial de tècnic i tècnica esportiva en vela, així com formacions complementàries en esport adaptat i vela inclusiva. Aquesta iniciativa és una oportunitat única per a les persones apassionades pel mar i l'esport de la vela. La formació ofereix una base sòlida per al desenvolupament professional en aquest àmbit, i l'oportunitat de treballar en un projecte pioner a Barcelona. Fins ara, s'han format 98 joves: 72 nois i 26 noies.

Entre elles, la Clara Ortiz, tècnica de vela de 17 anys, que comenta els trets més positius de la formació: “Va ser una oportunitat per treballar en l'entorn que més m'agrada, el mar, i per conèixer persones interessades en el medi marítim, com jo”.

La Copa Amèrica compta per primera vegada amb una competició femenina

Per primera vegada en 172 anys d'història, es disputarà una America's Cup de dones, la **Puig Women's America's Cup**. Després dels Jocs Olímpics i el Mundial de futbol, la Copa Amèrica és el tercer esdeveniment esportiu internacional amb més repercussió en un territori. Barcelona serà la seu de la 37a edició d'aquesta competició, una edició que representa un punt d'inflexió per a la vela femenina.

ajuntament.barcelona/donesiesport